

ubtalte, at de i Særbeleshed have sæstet sig i min Hukommelse. Den ene er en Principanstuelse, som har gjort sig gjældende gennem mange Sæssioner i Rigsdagen, og som jeg troer er rigtig, hvorfor den vistnok vedblivende bør haandhæves. Man har nemlig sagt, at Staten ikke skulde drive Industri, men hvad er dette Stamstutteri, denne Hestetilvirkning, denne Hestetillægning Andet end en Industri? Den anden Grund var ligeledes meget god, og Ministeren har heller ikke nu tænkt paa at svække den. Det var den, at man havde en Stadsfæstelse for sin Menings Rigtighed deri, at Stamstutteriet ikke virkede paa nogen tilfredsstillende Maade, at Ministeren vedkjender sig dette, see vi af de foreliggende Motiver til Lovforslaget. Dette var et Par af de Grunde, som have været fremsførte for Medlæggelsen af Stamstutteriet, og jeg troer ikke, man fra Thingets Side skal opgive at gaae denne Vej, hvilket vil vise hele Folket, at Ministerens Paaastand om, at hele Rigsdagen skulde have ladet sig lede af en løs Stemning, er bygget paa en Antipathi mod Stutteriet, ikke har Noget paa sig.

Der forekommer en Ytring i Motiverne til Lovudkastet, som kunde gjøre mangen en Mand betænkelig ved at gaae ind paa at hæve Stamstutteriet. Der siges nemlig Sp. 861, at dersom man nu lader Stamstutteriet falde, vil man „for-spilbe al Udsigt til at høste Nytte af de paa Stutteriet anvendte Bekostninger.“ Forsaabidt der ved denne Ytring skulde være sigtet til, at Alt, hvad der i det Hele taget har været anvendt paa Stutteriet, skulde være spildt, kan jeg ikke være enig deri, og den høitærede Minister erkjender ogsaa selv lidt foran i Motiverne, at Stamstutteriet i sin Tid har været i en blomstrende Tilstand. Det skal altsaa den gang have gjort sin Nytte, hvad jeg ogsaa gjerne vil indrømme, det har i en tidligere Tid, saalænge der ikke var denne Frihed her i Landet og ikke denne Sammenlutning mellem Borgerne til forskjellige Foretagenders Udførelse, hvorimod de eneste Magthavere i Landet søgte ligesom at fremvise et Mønster, hvorefter der kunde gaaes frem i de forskjellige Industrigræne. Den Tid er imidlertid forbi, da Sligt behøvedes, og saasnart Noget, hvortil der fordres

Statsudgifter, ikke er nødvendigt, paaastaaer jeg, at det er skadeligt. Det er bekjendt, at der nu er en betydelig Virksomhed i Landet med Hensyn til Hesteaavl. Der foretages Dyrskuer, der uddeles Præmier, ikke blot fra Statens Side, men ogsaa fra Private eller fra Samlinger af Mænd. Flere af de større Landeendomsbesiddere her i Landet have stillet sig i Spidsen for disse Foretagender, som ret ere i deres Fremblomstring, men nu spørger jeg: Hvorfor skal Staten længere gribe ind i denne Sag? Kan man nu ikke stole paa, at Landmændene og navnlig de rigeste og mægtigste blandt dem, som have taget Sagen i deres Hænder, kunne gennemføre den, saaledes som det er ønskeligt, nemlig med den fulde Frihed, uden alle indskrænkende Bestemmelser, givne af Mænd, der ikke forstaae Sagen tilbunds? Jo mere man anerkjender, at Rigsdagen ikke er saglyndig i denne Henseende — og det troer jeg, den ærede Minister gjør, siden han holder saa stærkt paa sin egen Saglyndighed og Erfaring, at han forkaster et samstemmende Votum fra begge Thing for sine egne Dbeers og Erfaringers Skyld, — bestomindre bør man holde paa at have en Statsindretning til Hesteaavl, fordi det dog altid maa anerkjendes ogsaa fra Ministerens Side, at naar Staten giver Penge til et vist Diemed, er Repræsentationen, selv med den bedste Tillid til Administrationen, pligtig til at have Indseende med, hvorledes Pengene bruges, og at gribe ind, dersom Sagen efter dens Overbeviisning ikke gaaer, som den skulde. Den fulde Frihed, som Ministeren puffer, faaer han ikke, saalænge Stutteriet skal staae under Repræsentationens Indflydelse, men den opnaaes først, naar det er kommen i private Hænder. — Et Par ærede Talere have idag nævnt, at man maaskee kunde gaae den Vej, at overgive Stamstutteriet til en privat Mand, og dette kan jeg fra mit Standpunkt ikke have videre imod, naar det stæer under betryggende Betingelser, saaledes at Staten kan være vis paa, at de Midler, den sætter ind i Foretagendet, ikke gaae tabte. Efter Sagens nuværende Standpunkt er det maaskee den Vej, som snarest vinder Samstemning, thi man kan vanskeligt formode, at man vil lade Ministeren falde over Stutterisagen eller vil berøve ham sin Tillid i